

HEJ

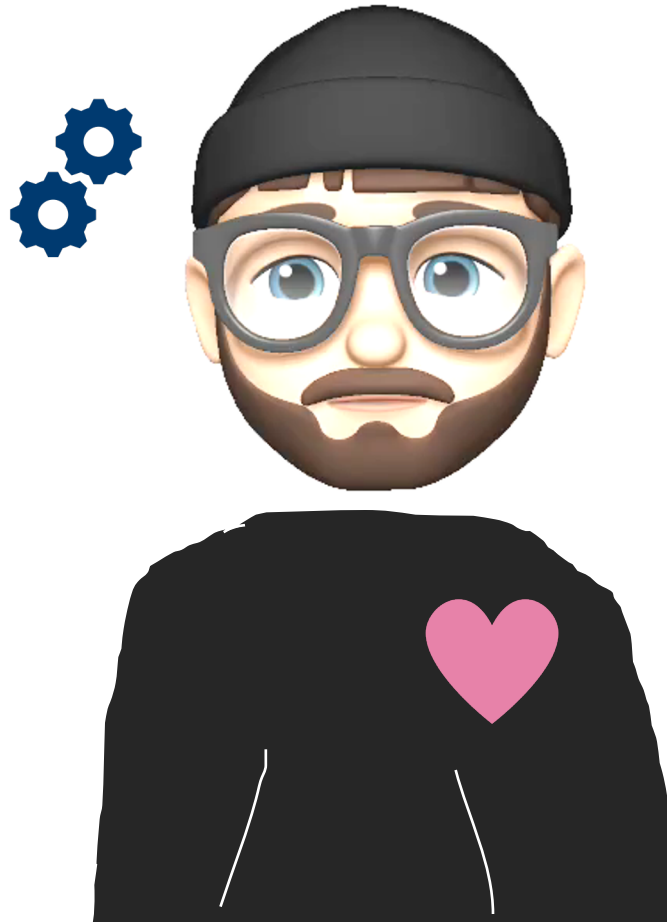
Jag heter Sara och jobbar
som processledare för
Tillitsbyrån, Grums kommun.

Jag heter André och jobbar
som Designer på Experio
Lab/Region Värmland.

Fokus

Metodutveckling för
människocentrerat
beslutsfattande
och förmåga att arbeta i
komplexitet

Hjärtefrågor

Demokrati, Design, Invånarinvolvering
och "Good governance"

ANVÄND CHATTEN!

(Besvarar gärna frågor och kommentarer i slutet)

Ett möte mellan vård och design

Välkommen till Experio Lab Sverige. Vi är en samverkan av flera landsting och regioner runt om i landet. Tillsammans med medarbetare i vården, patienter och närstående utformar vi vårdtjänster som skapar värde i människors vardag.

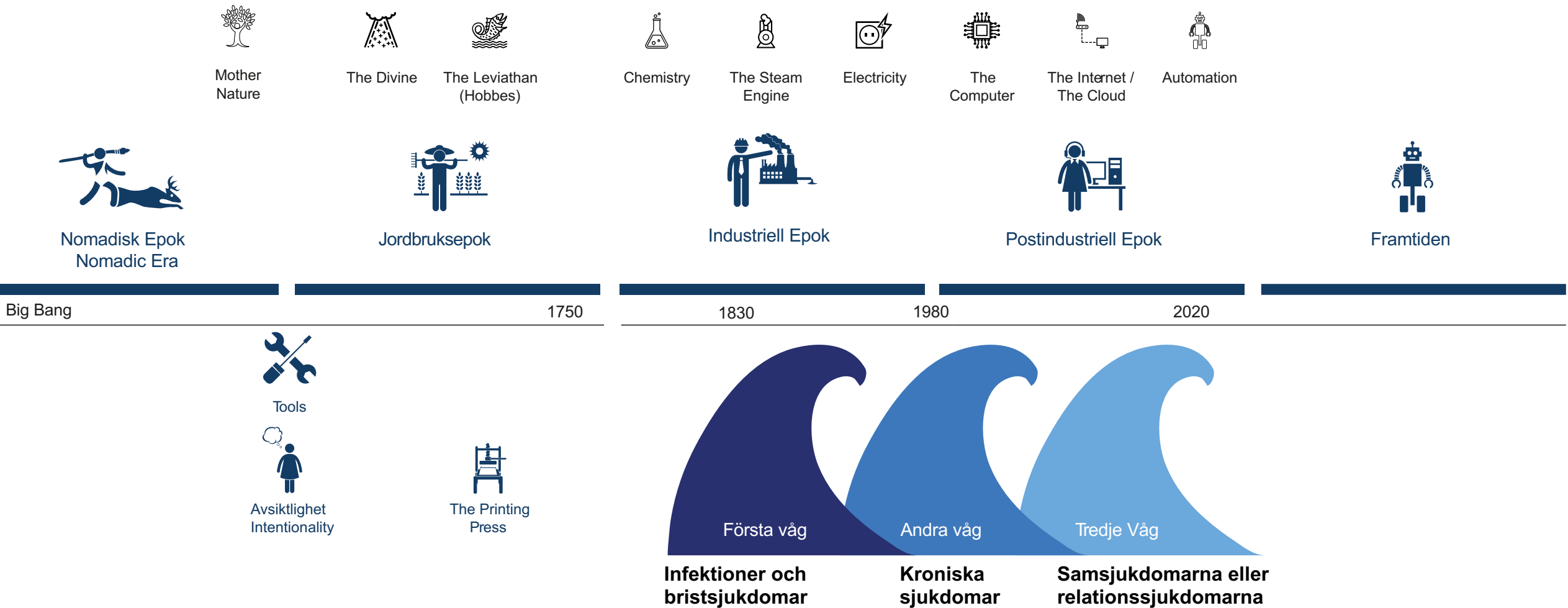
Läs mer →

Vår filosofi

Nyfikenhet och empati för människors vardag. **Mod att drömma** om en bättre framtid. **Samskapande** för att göra något åt det.

"Det vi skapar, formar oss tillbaka"

DESIGN?

// DESIGN

att medvetet utforma något som skapar värde för användare

Vilka är det?

Vad viktigt för dem?

Visuell design

Bilder, symboler,
etc

"Things talking to a
person"

Fysiska objekt

Produkter, prylar,
saker

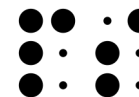
"Things a person
interacts with"

Interaktioner /Tjänster

Utbyten av
kunskaper och
kompetenser i syfte
om att skapa värde

"Groups of people
and things in
interaction"

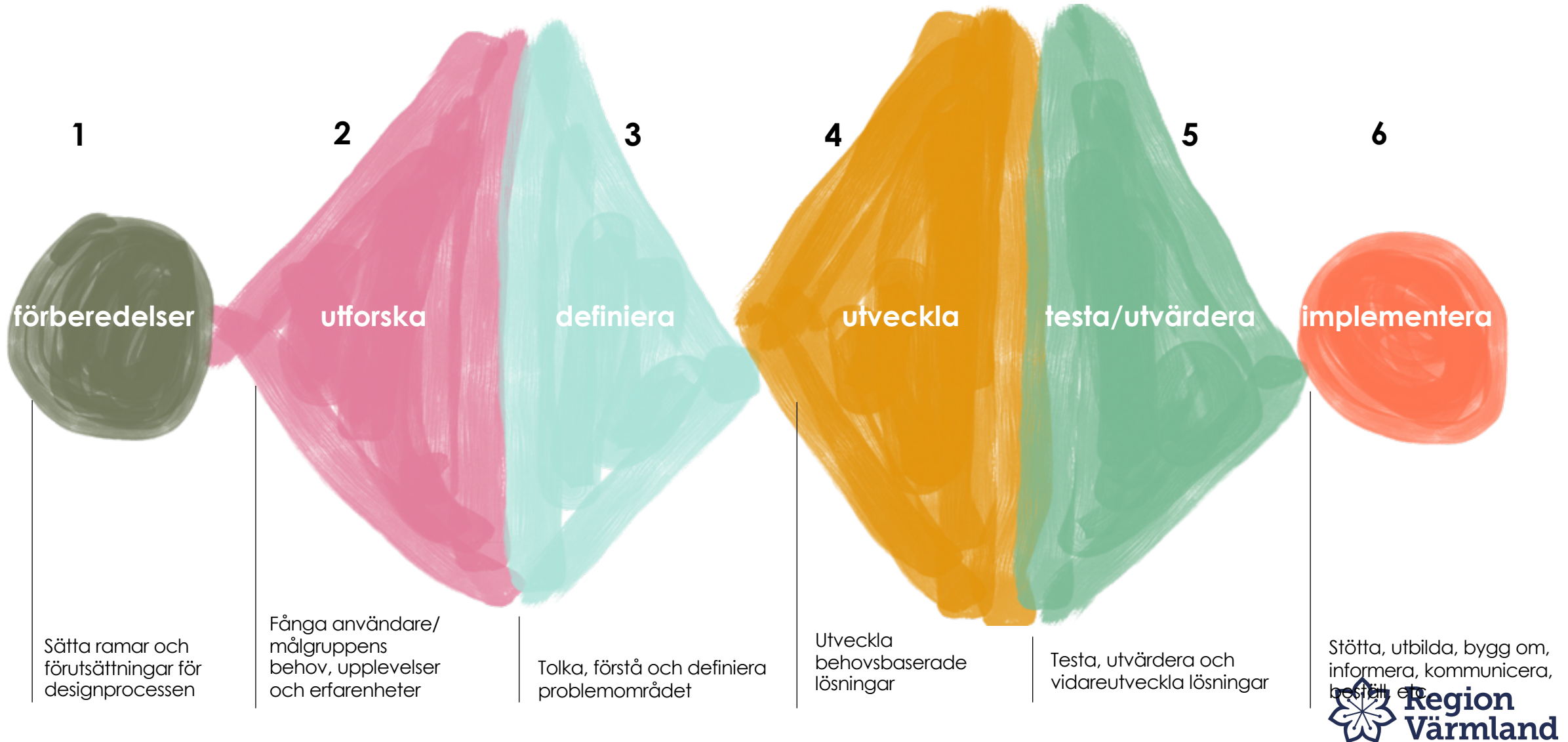

Tjänstesystem och miljöer

Utbyten av kunskaper
och kompetenser i
system av aktörer i
syfte att skapa värde

"Groups of people
and things in
interaction with other
groups of people and
things"

Övergripande process för tjänstedesign

Tjänstelogik

Jag behöver ta
mig från A till B

Destination

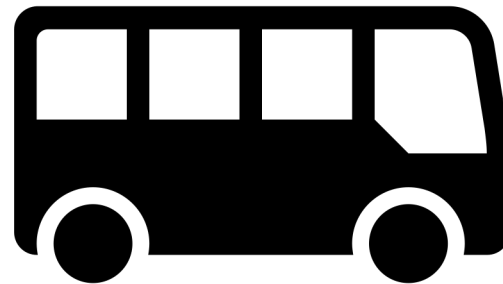
Boka plats/Komma i tid

*The **exchange** of **knowledge** and/or **skills**.....*

Kollektivtrafikleverantör

Ruttplanering

Köra bussen

VÄRDET
SAMSKAPAS!

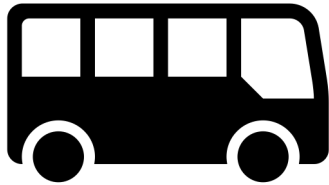
ATT ÅKA BUSS

Värmlänning som vill komma i tid till jobbet!

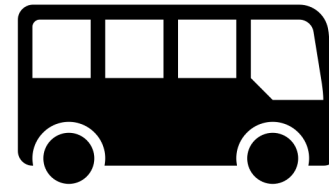

Kollektivtrafikleverantör

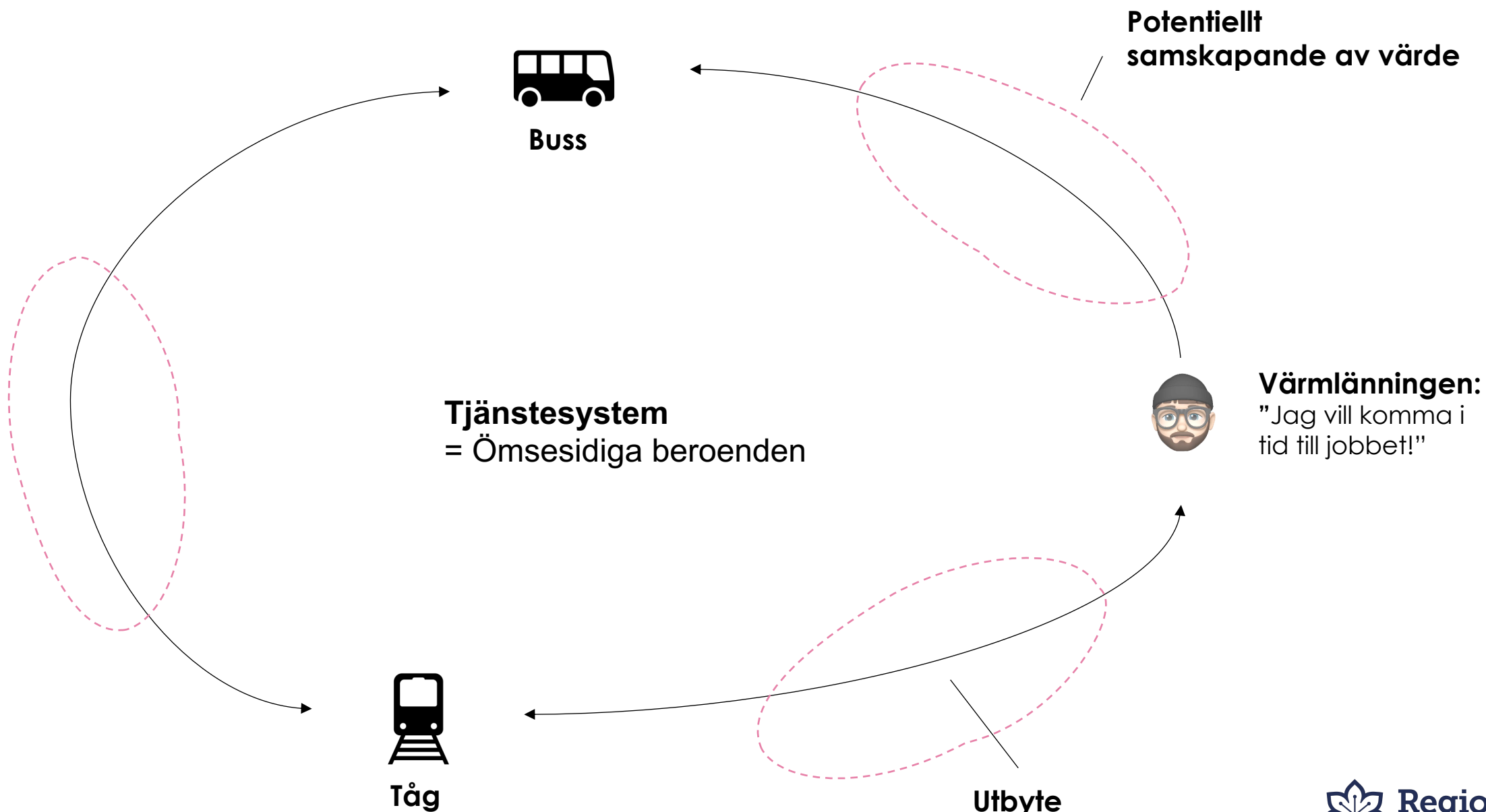

Vi har skjutsat 1000 varmlänningar den här veckan!

Kollektivtrafikleverantör

Den här veckan har vi bidragit till att 1000 varmlänningar kommit i tid till jobbet!

Potentiellt
samskapande av värde

Buss

"Om värde ska uppstå måste resurserna vara tillgängliga och nyttiga för det värdeskapande som ska ske.

Tjänstesystem

Resursernas användbarhet avgörs av deras konstruktion, position och förmåga till samspel med andra resurser i tjänstesystemet."

Värmlänningen:
"Jag vill komma i
tid till jobbet!"

Quist, Fransson, Wetter/Edman

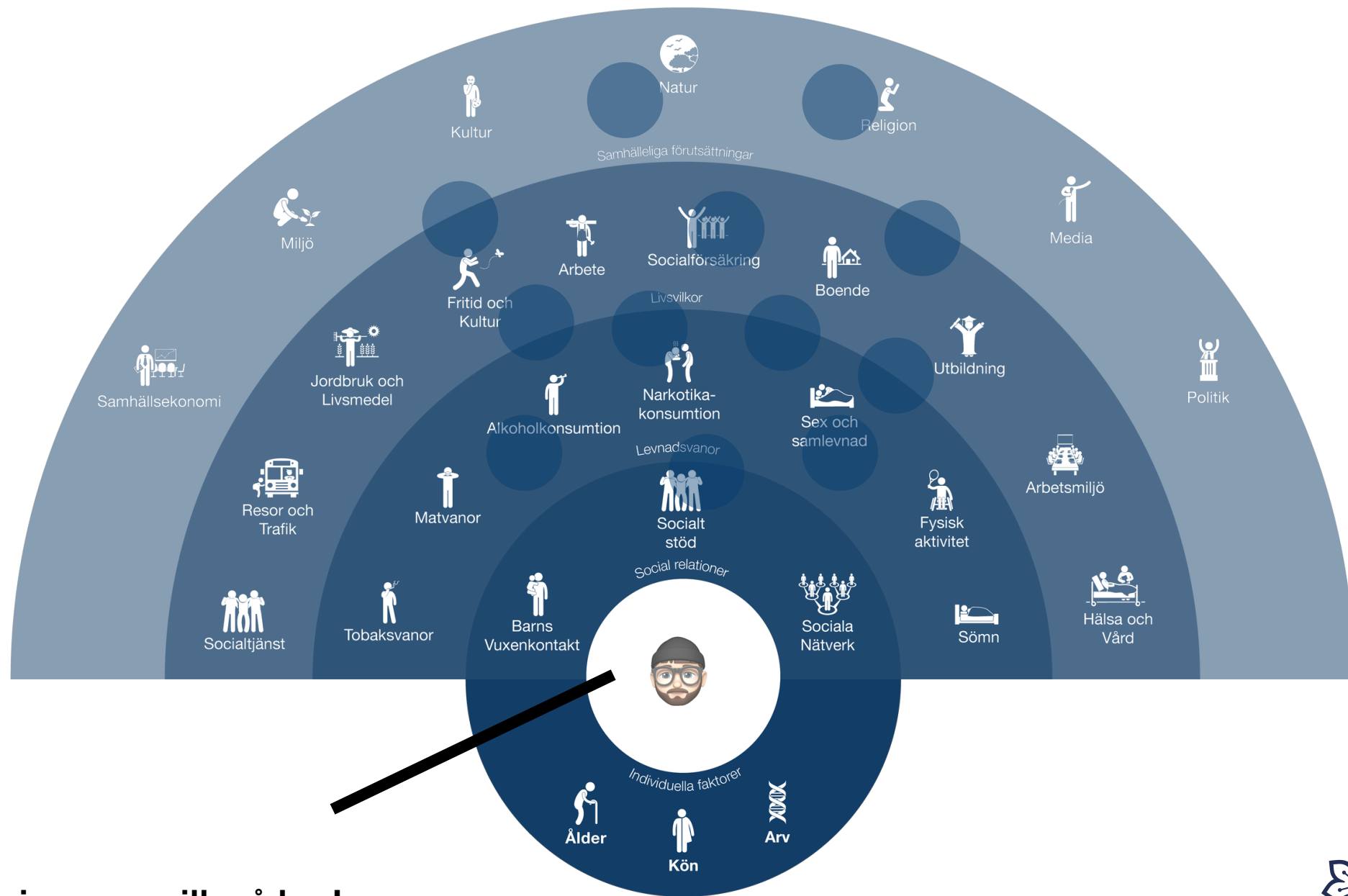

Tåg

Utbyte

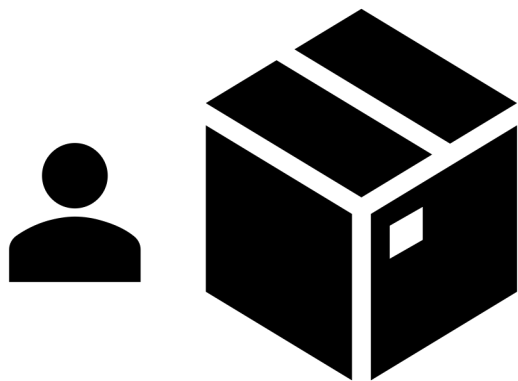
Mellan aktörer i tjänstesystemet

Komplexitet

Värmlänning som vill må bra!

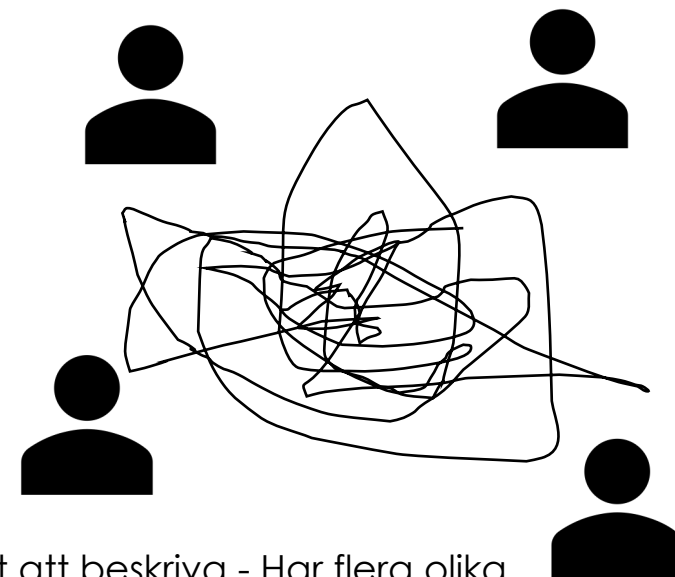
Enkla problem

Ökad
komplexitet

Komplexa problem

Svårt att beskriva - Har flera olika
orsaker

Finns inte en lösning/lösningarna
kommer att ändras över tid

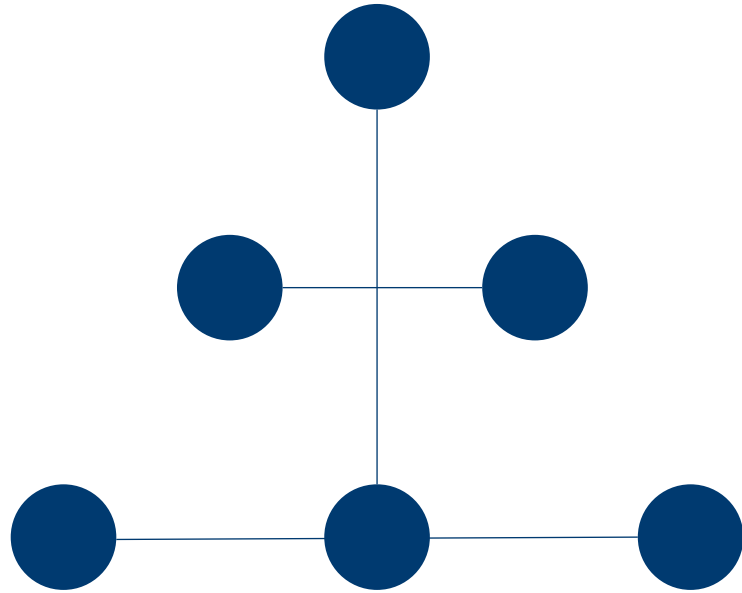
Många ömsesidiga beroende av
varandra

Olika intressenter förstår problemet
på olika sätt

Väldefinierat problem

Tydlig orsak-verkan

Hierarki

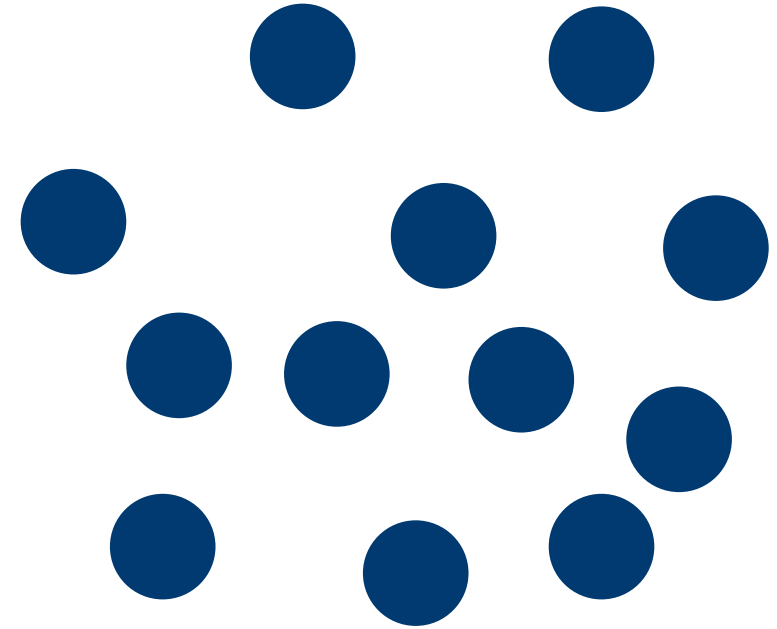

Hierarkiska/funktionella demokratin Representativ **makt** genom rättssäkra val av legitima representanter som underbygger **beslutsförmåga och genomförandekraft** att förverkliga politiska ambitioner.

Government

Nätverk

Nätverkssamhälle eller "**Samhällsväven**" Nätverk av relationer och perspektiv. Relationell makt genom tillit och legitimitet. Vem bestämmer? Vad skapar beslutsförmåga och genomförandekraft?

Governance

Varför Grums?

LÄN

Värmland

OMRÅDE

Själv mord

KÖN

Totalt

SPARA BILD ?

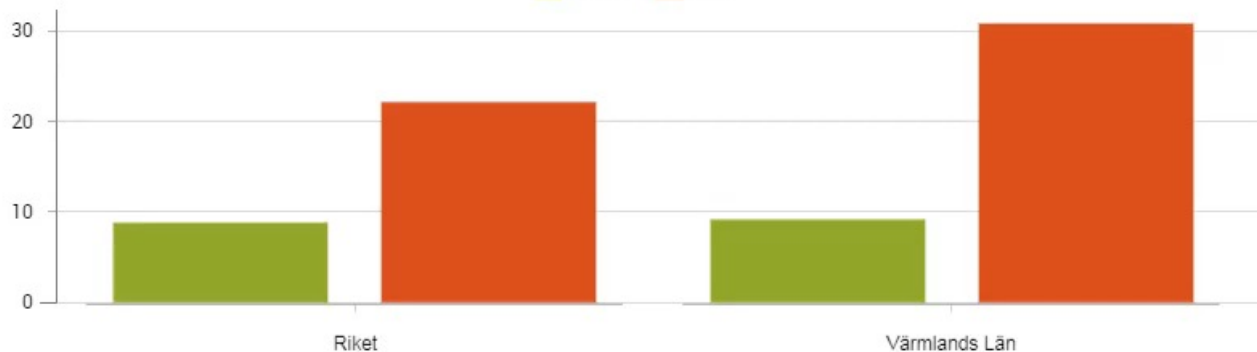

Folkhälsomyndigheten

Själv mord Antal per 100 000 inv. ⓘ

15-år

Kvinnor Män

Själv mord Antal per 100 000 inv. ⓘ

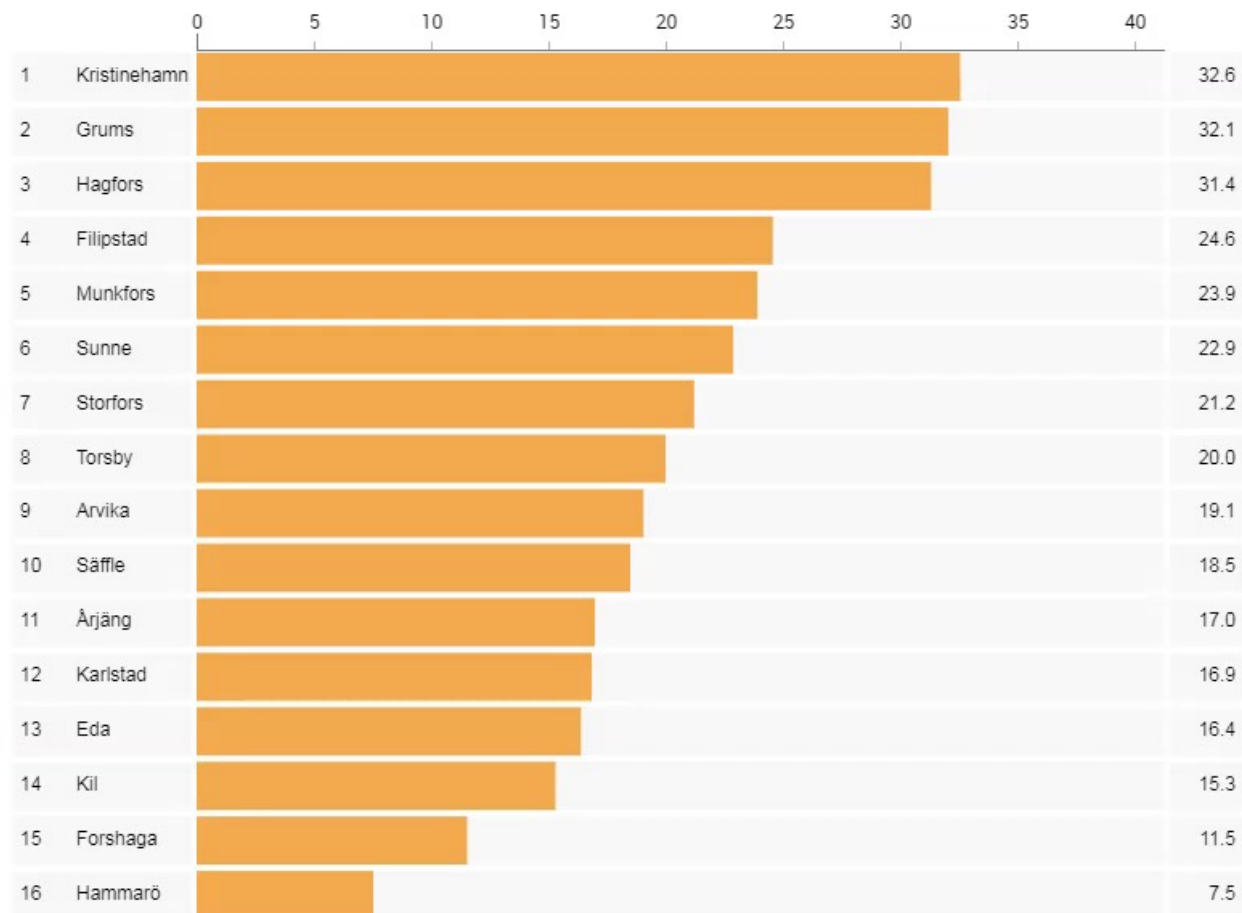
15-år Totalt

19.0 - 22.1
15.9 - 18.9
12.8 - 15.8
9.7 - 12.7

Själv mord Antal per 100 000 inv. ⓘ

15-år Totalt

2001-2005

2005-2009

2013-2017

Hur tar man sig an sådana utmaningar?

“De stora globala utmaningarna i vår tid kräver massdeltagande. Att hitta lösningar på klimatförändringar, hantera demografiska förändringar, förebygga och hantera kronisk sjukdom, tillhandahålla säkra vattenförsörjningar och upprätthålla livsmedelssäkerhet kommer att kräva sammanslagning av olika typer av kunskap och resurser och **utnyttja motivationen för miljarder individer och deras samhällen.**”

Hillary Cottam, Participatory Systems, Harvard International Review, 2019

HILARY COTTAM

**The networked
welfare state**

Participatory systems.

Deltagande system

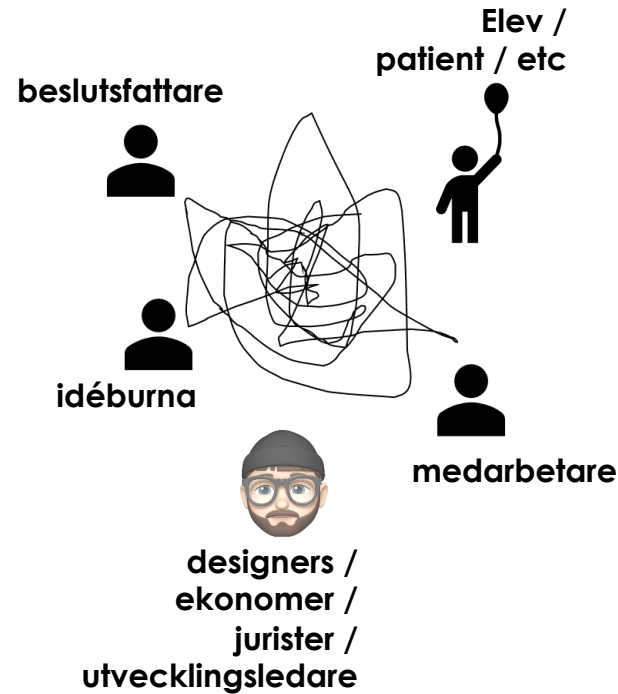
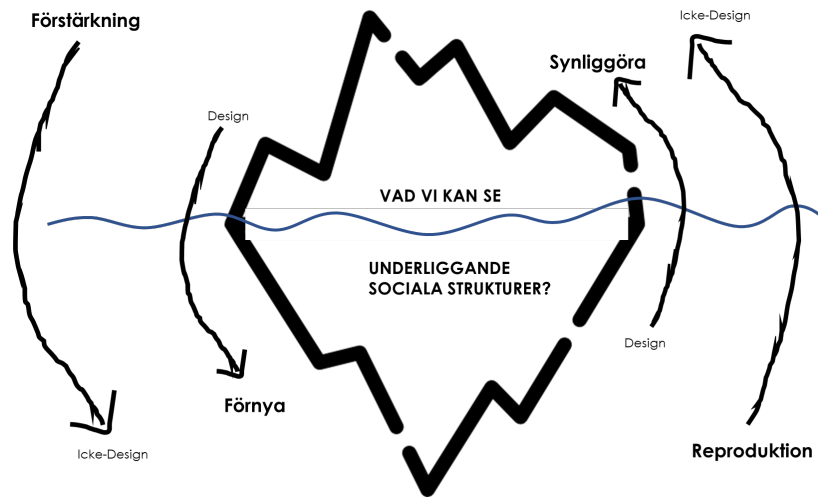

**Docent i Freds- och
utvecklingsforskning,
Institutionen för
globala studier
Göteborgs universitet**

“Komplexa utmaningar kräver medskapande. Att de som är en del av och/eller berörda av problem också måste vara med och definiera problemen samt utforma lösningarna.... Att se dem som kompetenta medskapare snarare än objekt som kan formas av social ingenjörskonst uppifrån”

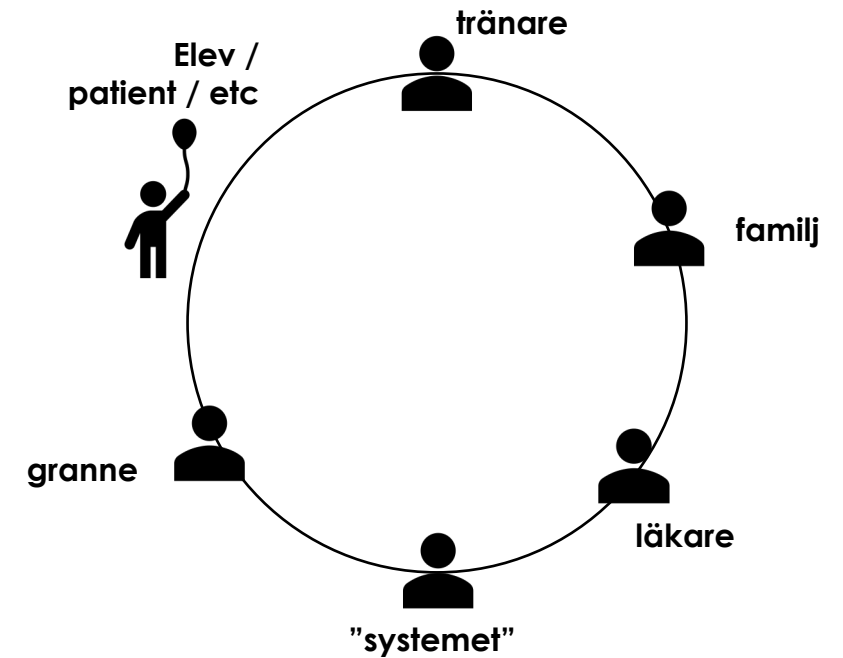
Omvärldskunskap, samhällsförändring och medborgardialog

Nya sätt att formulera problem och dess lösningar

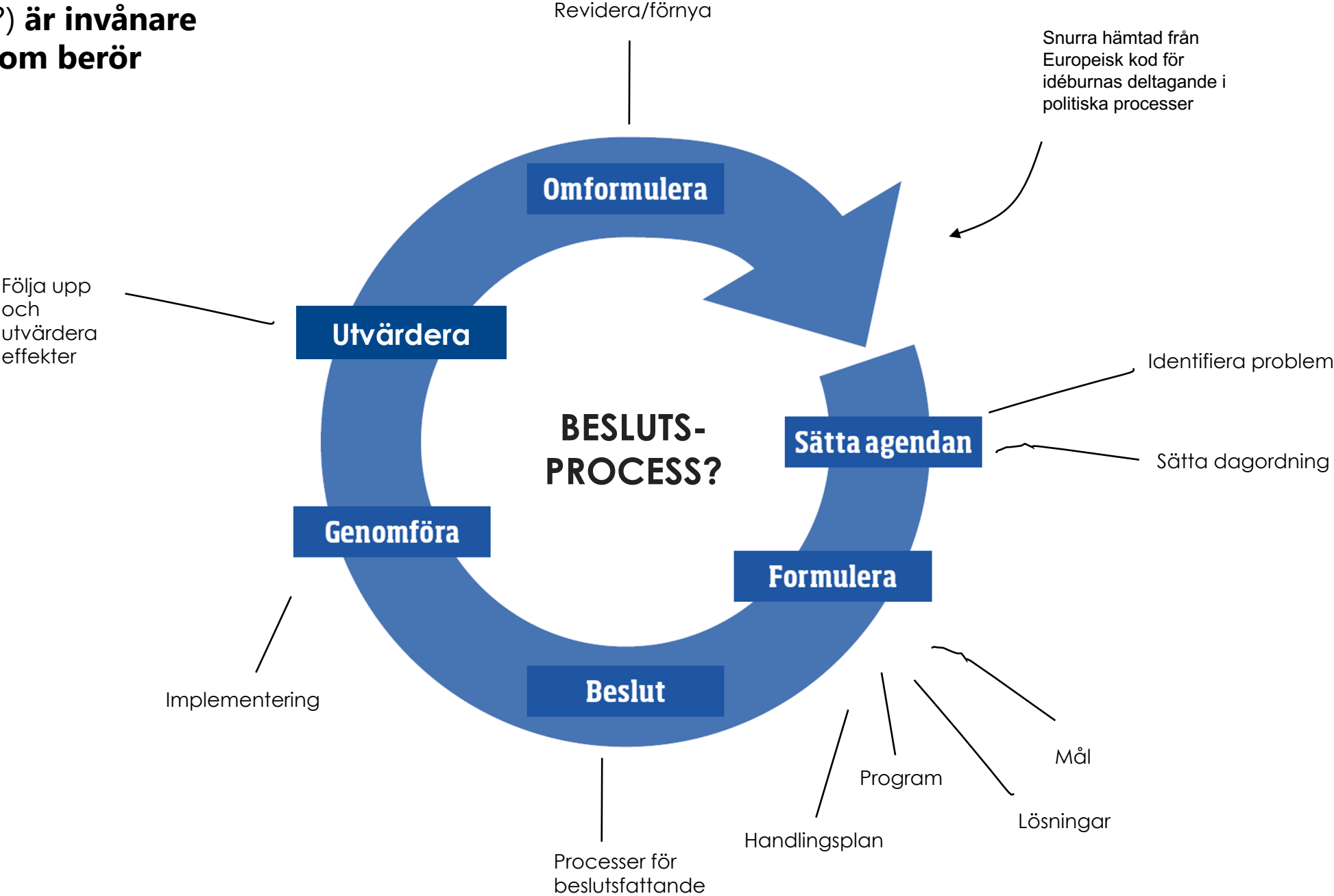
Expandera
teamet

Bygga relationer

**Invånare (barn och unga) som
aktiva medskapare?**

När (och på vilket sätt?) är invånare involverade i beslut som berör dom?

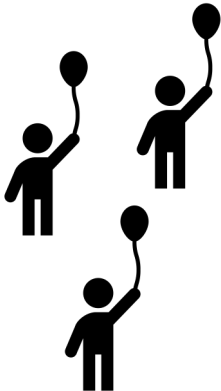

Beslut som berör...

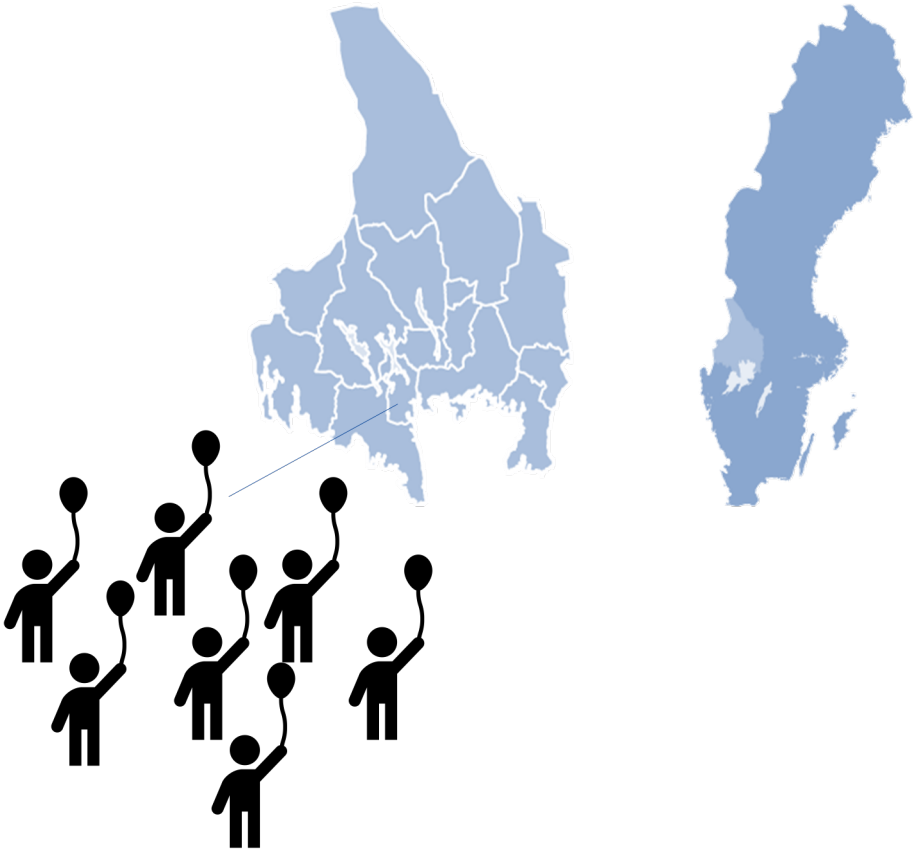
Bara mig

Min skola

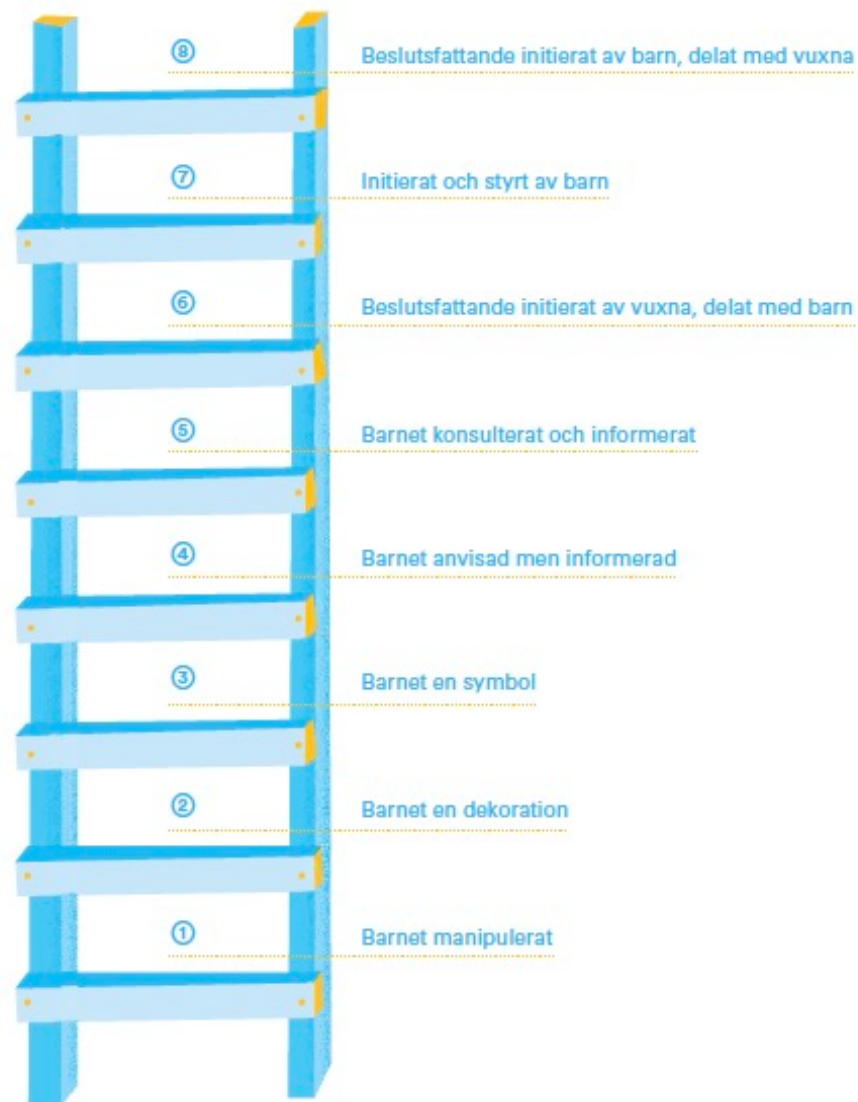
Mitt samhälle

Delaktighet?

Harts delaktighetsstege

Shiers delaktighetsmodell

	ÖPPNING	MÖJLIGHET	SKYLDIGHET
NIVÅ 5 Barn delar makt och ansvar över beslutsfattande	Är jag som vuxen beredd att dela inflytande och ansvar med barn?	Finns ett förfarande som möjliggör för barn och vuxna att dela inflytande och ansvar över beslut?	Är det ett policykrav att barn och vuxna delar inflytande och ansvar över beslut?
NIVÅ 4 Barn involveras i beslutsfattande processer	Är jag beredd att låta barn delta i mina beslutsfattande processer?	Finns ett förfarande som möjliggör för barn att delta i beslutsfattande processer?	Är det ett policykrav att barn ska vara involverade i beslutsfattande processer?
NIVÅ 3 Barns åsikter och synpunkter beaktas	Är jag beredd att beakta barns åsikter och synpunkter?	Möjliggör den beslutsfattande processen att barns åsikter och synpunkter beaktas?	Är det ett policykrav att barns åsikter och synpunkter ska vägas in i beslutsfattande?
NIVÅ 2 Barn får stöd i att uttrycka sina åsikter och synpunkter	Är jag beredd att stödja barn att uttrycka sina åsikter och synpunkter?	Har jag tillgång till olika aktiviteter och metoder som stödjer barn att uttrycka åsikter och synpunkter?	Är det ett policykrav att barn ska ges stöd i att uttrycka sina åsikter och sina synpunkter?
NIVÅ 1 Barn blir lyssnade till	Är jag beredd att lyssna på barn?	Arbetar jag på ett sätt som möjliggör att barn blir lyssnade till?	Är det ett policykrav att barn ska bli lyssnade till?
BÖRJA HÄR			

Danska Børnerådets delaktighetsmodell

KOLLEKTIV INKLUDERING	Exempelvis inkludering av en skolklass i planering av temavecka på skolan	Exempelvis en enkät om skolbarns hälsovanor
INDIVIDUELL INKLUDERING	Exempelvis socialtjänstens utredning av ett barn	Exempelvis en intervju med ett barn om en specifik situation för att få mer kunskap
	PERSONLIG BERÖRT	SOM REPRESENTANT

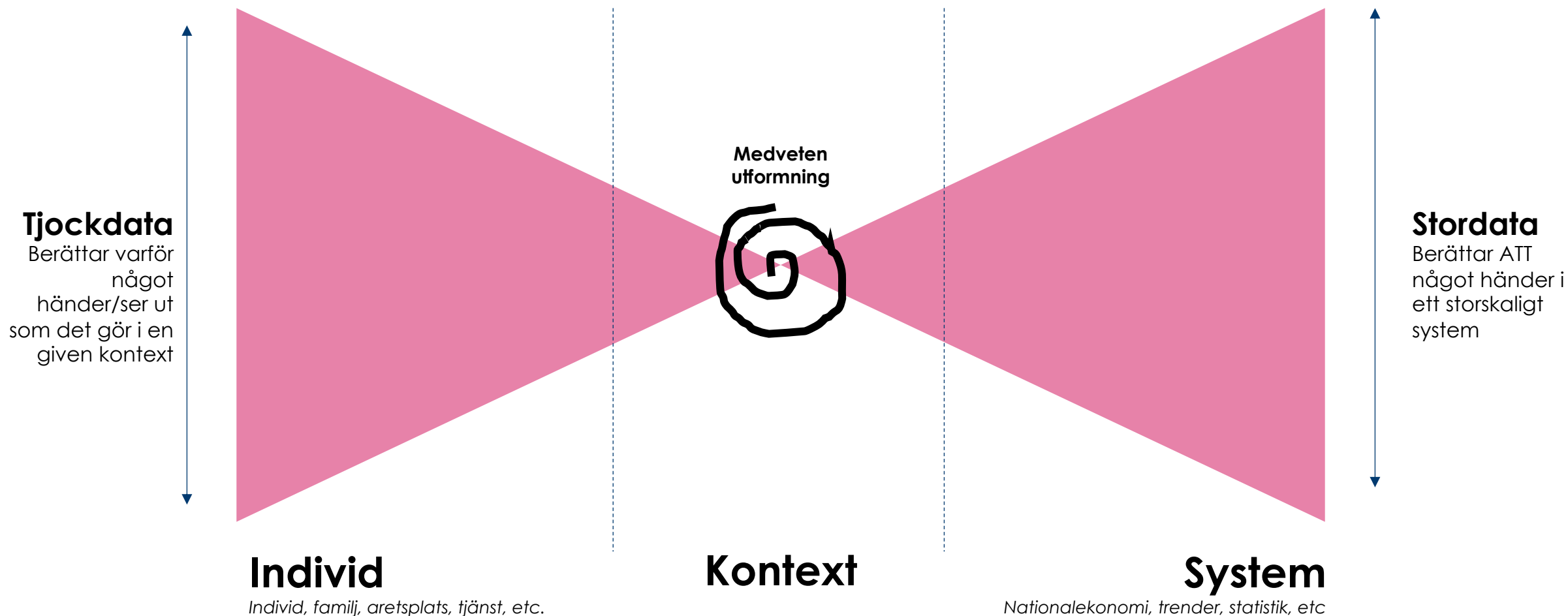
Data och information.

QUAL

QUAN

Metoder för att involvera unga

Dialog

Alla som

Alla som _____ byter plats

- vet vad demokrati betyder
- är medlemmar i en förening
- vet vad en ordförande gör
- varit på ett årsmöte
- tycker att vuxna har andra regler än barn
- tycker att vuxna lyssnar för lite på barn
- upplevt att det går att påverka beslut

Kreativt skapande

Några förslag på utgångspunkter:

- Hur ser vår drömskola ut?
- Vad vill vi ha för fritidsaktiviteter?
- Hur ska klimatfrågor bäst uppmärksammas för att nå resultat?
- På vilket sätt vill vi vara med och påverka vår verksamhet?
- Det här vill vi tipsa vuxna om
- Vårt förslag för mer inflytande åt unga
- I den bästa av världar skulle vår omgivning vara så här

Slide

Vad gillar du bäst?

VINTER	SOMMAR
TIKTOK	YOUTUBE
HUND	KATT
FLOSSA	SHUFFLA
MATTE	SVENSKA
RRY POTTER	STAR WARS
PYSSLA	SPORTA

Uttryckskort

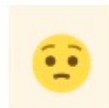
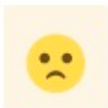
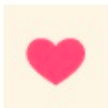

Exempel på frågor och påståenden att utgå ifrån:

- Vi behöver en ny klätterställning till skolgården.
- Piteå Summer Games känns som rätt cup för oss.
- Tisdag är en bra läxdag.

Andra frågor kan vara mer inriktade på ett tema och till exempel utgå från känslan av att få vara med och bestämma:

- Jag får vara med och bestämma hemma.
- Jag får vara med och bestämma i skolan.
- Jag får vara med och bestämma i

4 hörn

Många barn tycker att vuxna bestämmer nästan allt. Men när barn får vara med och bestämma kan det kännas ganska svårt. Varför tror du att det är så?

1. För att de vuxna använder ord jag inte förstår
2. För att det är tråkigt att gå på möten
3. För att vi ändå inte får bestämma något
4. Eget alternativ

Opinion och påverkan

Aktioner

Civilt motstånd

Namninsamling

Kampanjer

Etc

**Åsikts- och
påverkanstorg**

**Barnråd och
ungdomsgrupper**

Etnografiska och andra kvalitativa metoder

Intervju
Service Safari
Workshops
Dagbok
Storyworld Personas
Användarberättelser Observation
Användarresa Cultural probs

Frågor till
er!

- **Behöver det demokratiska systemet utvecklas för att få tydligare inslag av medskapande?**
- **Är medskapande isåfall ett uppdrag för politiker eller för tjänstepersoner?**
- **Finns det en risk att designdrivna metoder med tydliga inslag av medskapande kan leda till att urholka den hierariska/funktionella demokratin?**
(representativ makt via rättssäkra val av representanter)